

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

XXXV. Vtrum Precista possit acceptare beneficium post mensem si res
adhuc sit integra?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

lib. 6. præsumpt. 23. & de arbitrar. iud. casu 186. Alex. Moneta de Opt. Can. cap. 6. conclus. 2. per totum. Sed an Precista possit acceptare beneficium post mensē à tempore vacationis, si res adhuc sit integra, hoc est, si beneficium adhuc vacaverit, & necdum sit alteri collatum; Staphil. de litt. grat. tit. de vi & effectu, vers. 5. non est omitendum, videtur tenere affirmativam, sed satis vacillante manu, quam confirmo hac ratione: Per Casareas Preces non agitur de novo jure quærendo, sed de quæsito per Nominationem conservando: Ideoque acceptatio invalida dispositionem facultatemque acceptandi non confundit, *L. matrimonij causa, ff. Qui & à quibus.* Verum, res jam videtur extra controversiam propter clausulam non obstantiarum hujus Indulti tibi: & diligentis per acceptantes desuper faciendis &c. alias essemus in conflictu opinionum, per not. Staphil. d. tit. Jo. Nicol. Gemontij tract. de grat. expectat. cap. 6. num. 14. & seqq. Nihilominus si non essent istæ clausulæ derogatoriæ, existimarem Precistam excidere à suis Precibus, qui intra mensē per se vel alium non acceptat: quia qui non acceptat intra tempus, non dicitur observare formam, Bald. in Auth. quæ applicatio, in fin. C. de Precibus Imper. offer. text. in *L. scire, §. consequens, ff. de excus. tut. Modern. Parisiens. ad consuet. Paris. §. 13. glo. 10. num. 4.* & per consequens actus est nullus; Rebuff. tract. nominat. questio. 16. num. 6. atque ita secundum Impetrans præferretur primo Impetranti, præsertim quando est in notabili negligentia ad præsentationem sui juris, Ruzau tract. iuris Regaliorum, privileg. 4. dicitur autem quis constitutus in notabili negligentia, quando primus Impetrans permittit, ut præbenda vacans conferatur secundo Impetranti, ita quod proceditur ad executionem illius collationis, cap. tibi, qui, de Rescript. in 6. cap. si Clericus, verbo negligenter petere distulerit, de præbend. in 6. Ruzau tract. iuris Regaliorum, privilegio 4. vel quando est tempus specialiter constitutum, ut hic, textus in Clem. una, verbo intra mensē, de concess. præbend. Fel. in cap. Sin autem, de Rescript. quia quando quis tenetur ad factum limitato tempore, si non facit, probatur negligentia, *L. 3. §. si ad diem, ff. de re militari, L. 2. §. sed si quis, ff. si quis cautio.* & Impetranti incumbit onus probandi acceptationem in tempore factam, quia, ubi certum & limitatum vel alias qualitas est fundamentum intentionis, sive actoris, sive rei, oportet quod illud tempus, & illa qualitas probatur per eum, qui se in illa fundat, Bart. in *L. non solum, §. sed ut probari, ff. de oper. No. nunciat.* Ex quo igitur in Indulto datur pro forma mensis spatium ad acceptandum, videtur quod post illud acceptare non possit, arg. *L. cum prætor, ff. de iudic.* & dato quod post mensē, inquit Staphil. d. tit. re adhuc integra, posset acceptare, tamen Executor ipsi providere non posset, obstante forma mandati, & pro hac parte inclinatur Rota dicta decisione 34. Nota quod

An Precista possit acceptare post mensē, si res sit adhuc integra.

ubi Impetrans, in antiq. In quo tamen subsisto. Videatur Staphileus, dictor. de vi & effect. claus.

Dubitatur ulterius in eleganti, sed sinuosa quaestione, an si Precista sit negligens in acceptando primam vacantem, possit nihilominus petere secundam nulli adhuc debitam; lucis causa, finge Petrum Precistam pure, & simpliciter intra mensem accepisse, & ab illa acceptance expressè vel tacitè resiliisse, præbendamque aliam ex nova vacatione in vim earundem Precum accepisse, an potuit? Articulus iste acriter nuper fuit discussus in una Precum Paderbornen. & Hildesien. sed quia talis est ut ex Indulti verbis, aut illius dispositione decidi nequeat, recurremus ad juris nostri dispositionem, quam si pensulatè attendamus, non dubiè propositam quaestionem pro negativa resolvemus. Ecce imprimis jure civili statutum est variationem impermissam esse, de quo est textus in *L. Is, qui Stichum, ff. de procur.* ubi se is qui Stichum vel Daniam utrum eorum ipse vellet, stipulatus, & ipse aut procurator ipsius, cuius factum ratum habuerit, alterum petijt, stipulatio consumpta est, id est, alterum petere non potest, & in *L. servi electione, in princ. ff. de leg. 1.* ubi servi electione legata semel dumtaxat optare possumus: cui legi consonat textus in *L. apud Ausidium, ff. de Opt. legata*, ubi si ita legatum sit, vestimenta sumat quæ velit, deinde antequam ea sumeret, alia se velle dixisset, mutare voluntatem eum non posse: quia omne jus legati prima testatione consumitur: textus etiam in *L. si is à quo, §. ult. ff. ut in pos. leg.* ubi si semel satisfatum fuerit, caveri rursus non est necesse, etiam si fortè dicatur egenos fidejussores esse datos &c.

Hinc fit ut omnis dispositio in dubio restringatur ad primum actum, text. in *L. cum, qui Calendus, ff. de verb. oblig.* & in *L. si duo, §. 1. de verb. signif.* Ex quo etiam sequitur, ut qui semel intentionem suam saltem facto declaravit, non liceat ei amplius variare, *L. Paulus, ff. rem ratam haberi.* Atque hæc quidem ex jure civili deducta, confirmantur sacris PONTIFICUM sanctionibus, & imprimis text. in *cap. si Clericus in princ. de præbend. in 6.* ubi si simpliciter mandatum fuerit à sancto PONTIFICI alium provideri de beneficio, vacaturo intelligitur de primo, ita ut si pro quo mandatum fuerit, negligens fuerit in primo beneficio petendo, consumpta extinctaque sit ea gratia ut ex eo text. notant Dominicus Francus & alij: alludit text. & glol. in *cap. gratia in verborum eligas, de Rescript. in 6.* ubi dicitur, si quis semel unum beneficium elegerit, consumpta erit electio, nec poterit aliud eligere, per *cap. ult. d. tit. & cap. 1. de postul. & ibidem Archidiacon. in d. cap. gratia col. 2. versic. sed quid si unum elegerit.* Ex eodem fonte procedit, quod imbibit glossa, in *cap. quia cunctis, in verb. causa, de concess. præbend. in 6.* Rescriptum de providendo alicui de dignitate vacante quam

Quid si Precista negligat petere primam, an possit postea secundam nulli adhuc debitam petere.

Variatio reprobat.

PRIVILEGIUM
REGULARIUM
ET
COMMENTARIUM
IN REGULA
CANCELLARII
APOSTOLICI
L. T.
PRECES IMPETRARIÆ
C. III
8

quam is duxerit acceptandam, intelligitur de prima, non etiam de secunda, nisi ex causa, tanquam scilicet consumpta sit ea acceptatio prima per eum facta, d. cap. quia in cunctis, & l. apud Iulianum, ff. de Opt. Legata, Tiraquell. ad legem Boves, §. hoc sermone, nu. 55. de verb. signif. Insuper adducitur textus in Clem. 1. de renunciat. ubi electione semel facta liberum non est eligentibus variare; ut nec ijs qui in Ecclesia jus & facultatem nominandi habent, si semel nominaverint, variandi potestas non conceditur, *glos. in cap. canovas, de off. ordin. arg. Co. ras. de off. Electio. part. 4. cap. 6. nu. 10.* Similiter si absentis beneficium sit collatum, ex illius acceptatione jus illi quaesitum est, *glos. in cap. si tibi absentis, de prab.* adeo ut in præjudicium tertij variare, voluntatemque mutare non possit: Nam quoties ex voluntatis mutatione alteri impedimentum vel detrimentum affertur, variatio reprobatur, & eo casu obtinet Reg. juris: Quod semel placuit, amplius displicere non potest, *cap. mutare, de Reg. juris in 6.* Maxime Ecclesiasticis, quos decet esse constantes, & non Protheo mutabiliores. Ex quibus omnibus abunde firmatam atque stabilitam esse existimo negativam quam proposui, sustinuique opinionem. Quam tamen limito imprimis cum Tiraquello in d. l. boves. ut non procedat, quando non valuit primus actus, quia tunc reiterandus est: nam dispositio loquens de acta, intelligitur de primo qui valuit, *text. in lib. qui per salutem, ff. de Iuricor. Fely. in cap. 2. de Treuga & pace.* Secundo, nisi acceptans non possit consequi id quod accepit, *Hofstien. cap. quia in cunctis, §. pen. de concess. prabend. in 6. arg. lib. 2. de Opt. legata, l. maritus, §. ff. de Adulte.* Tertio, nisi acceptans protestetur in sua acceptatione, quod non intendit acceptare nisi quatenus de iure sibi debeat, & in quantum possit pacificè adipisci possessionem, *glos. pragm. sanctio §. ita tamen quod, verbo nominatorum, de collat. arg. l. si debitor, ff. quib. mod. pig. sal. Arnoldus Ruzens tract. juris Regalium privileg. 21.* quam protestationem si interposuisset Precista ille Hildesienfis, melius sibi haud dubiè consulisset. Itaque prudentior fuit Precista ille Paderbornen. cui sua Cæs. Majestas Primarias Preces concesserat ad primam vacaturam præbendam in Ecclesia Paderbornen. Ac quia casus iste, quem mihi communicavit magna cum eruditionis, tum prudentiæ vir Arnoldus Aldenhovius. Ser. m. Principis Electoris Colonienfis à consilij intimis elegans est, & aliquando adhuc usvenire potest, illum ita uti accidit in medium producam: Cæsar Matthias accepto Indulto Pontificio concessit primarias Preces Joanni ad primam vacaturam in Cathedrali Paderbornen. quas idem Joannes insinuavit in tempore Capituli occurrente demum in mense ordinario vacatione præbendæ, idem Joannes illam accepit, verum hæc lege; si Preces locum obtinerent in mense ordinario, petijtque sibi ejusdem præbendæ possessionem tradi, deque fructibus responderi. Non obstante illa Precista acceptatione accidit Capitulum ad nominationem Turnarij

Variatio
quando
locus sit.

Cæsar Preces
in Ecclesia
Paderbornen.